Vastaus valtuutettu Rolf Nyströmin ym. valtuustoaloitteeseen Linnoitusmuseosta / kvo-asia

Kulttuurilautakunta 09.09.2025 § 46

Valtuutettu Rolf Nyström jätti 25.5.2025 valtuustoaloitteen, jossa hän ehdottaa, että niin sanottu Linnoitusmuseo säilytettäisiin jatkossakin kaupungin näyttelytilana. Linnoitusmuseota käytetään nykyisin taidegalleriana, jota kaupungin kulttuuripalvelut vuokraavat taiteilijoille ja taiteilijaryhmille. Aloitteessa Nyström korostaa, että näyttelytoiminta lisää kaupungin viihtyisyyttä, on tärkeä osa Hangon matkailua ja vahvistaa kaupungin vetovoimaa. Rakennus on myös yksi kaupungin vanhimmista, peräisin 1700-luvun lopulta.

Taustaa
Kaupunginvaltuusto käsitteli 5.12.2023 § 67 kaupungin kiinteistöjen myyntiä. Myyntilistalla oli mukana myös Linnoitusmuseo uutena kohteena. Kiinteistön pinta-ala on 367 m² ja arvioitu korjausvelka oli joulukuussa 2023 noin 116 856 euroa. Tuolloin oli jo päätetty, että museo siirtyy uusiin tiloihin ja rakennusta käytetään vuoden 2024 aikana kaupungin juhlavuoden tapahtumiin. Keskustelun aikana ehdotettiin, että rakennukselle asetettaisiin vaatimus kulttuurikäytöstä, mutta ehdotus raukesi.

Vuoden 2024 alussa kävi kuitenkin ilmi, että kaupungintalon galleria joudutaan sulkemaan viereisten toimistotilojen remontin vuoksi. Näin ollen gallerian toiminta siirrettiin Linnoitusmuseoon.

Nykyinen toiminta
Kesäkuusta 2024 elokuuhun 2025 galleriassa on järjestetty 14 näyttelyä. Galleria oli suljettuna joulukuussa, tammikuussa ja osittain helmikuussa, koska sisälämpötila laskee pakkasilla alle 20 asteen. Näyttelyissä on ollut yhteensä noin 11 000 kävijää. Syyskuussa järjestetään vielä yksi näyttely, jonka jälkeen galleria suljetaan näyttelytoiminnalta. Mahdollisesti näyttelyitä voitaisiin järjestää myös lokakuussa ja marraskuun alussa, mutta kosteus aiheuttaa ongelmia. Tilaa voidaan käyttää myös kokouksiin tai pienimuotoisiin konsertteihin. Kesällä 2025 Hangon Teatteritreffit esitti tilassa näytelmiä.

Hangon kaupungin kulttuuripalveluiden budjetissa vuodelle 2025 on varattu 880 €/kk gallerian sisäisiin vuokriin. Lisäksi kulttuuripalveluiden kustannuksiin kuuluvat siivouspalvelu (145 €/kk) ja henkilöstökulut valvontaan viitenä päivänä viikossa, enintään 2000 €/kk.
Gallerian neljän viikon vuokra on 980 € + alv 25,5 %.

Tulevaisuudennäkymät
Tila herättää kiinnostusta ja siinä on paljon potentiaalia näyttelytoiminnan kehittämiseen. Sekä taiteilijat että kävijät ovat pitäneet tilasta. Mikäli kaupunki päättää pitää kiinteistön omistuksessaan ja jatkaa sen käyttöä näyttelytilana, on mahdollista houkutella myös tunnetumpia taiteilijoita Hankoon. Tila vaatii kuitenkin investointeja, erityisesti lämmityksen ja eristyksen osalta. Rakennuksessa on vain yksi uloskäynti, joten hätäuloskäynti tulisi järjestää – siihen on mahdollisuus. Teknisen viraston mukaan korjausvelka oli 31.12.2024 mennessä arviolta 181 672 euroa.

Pitkällä aikavälillä olisi hyvä rakentaa kiinteistön yhteyteen pieni varasto näyttelyissä tarvittaville välineille ja rekvisiitalle. Toiminnan vakiintuessa täytyisi myös suunnitella visuaalinen ilme.

Hangon Kuvataiteilijat ja Carl-Gustaf Lilius -säätiö ovat jättäneet kaupungille kirjalliset vetoomukset kiinteistön säilyttämiseksi kaupungin omistuksessa ja galleriakäytössä.

Kaupungin velvoitteet taide- ja kulttuuritoiminnassa
Kuntien kulttuuritoimintaa koskevan lain 3 § mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle. Näyttelytoiminnan kautta tämä voidaan toteuttaa kuvataiteen ja valokuvataiteen osalta. Toimintaa voitaisiin järjestää myös muilla tavoin, esimerkiksi osan vuodesta residenssitaiteilijan muodossa. Tämä vaatii erillisen budjetin, mutta ulkoista rahoitusta on mahdollista hakea.

Lisäksi kunnalla on velvollisuus edistää kulttuuria ja taidetta osana hyvinvointia sekä tukea asukkaiden terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Taiteen ja kulttuurin barometrin 2024 mukaan taiteilijat toivovat yhteistyötä kuntien kanssa ja enemmän vuorovaikutusta. Vuoden 2020 barometrin mukaan taiteilijat toivovat mm. tukea taiteelliseen työhön, taideteosten ostamista, työtiloja ja mahdollisuuksia esitellä töitään.

Taiteen edistämiskeskuksen mukaan taide lisää hyvinvointia ja asukkaat toivovat julkista taidetta ympäristöönsä.

Asemakaava
Nykyisen asemakaavan mukaan kiinteistö sijaitsee yleisten rakennusten korttelialueella ja kuuluu Itäsataman asemakaava-alueeseen. Itäsataman asemakaavan muutos on vielä työn alla. Yksi mahdollisuus on jatkaa näyttelytoimintaa niin kauan kuin asemakaavamuutos on käynnissä ja päättää kiinteistön omistuksesta muutoksen yhteydessä.

Ehdotus

Kulttuurilautakunta antaa kaupunginhallitukselle edellä mainitun tekstin lausuntonaan Rolf Nyströmin Linnoitusmuseota koskevasta aloitteesta.

Asian käsittely

Esittelijä jatkoi ehdotustaan seuraavasti: Mikäli Linnoitusmuseon kiinteistö halutaan säilyttää kaupungin omistuksessa, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuustolle, että kyseinen kiinteistö poistetaan myyntilistalta.

Britta Idman esitti, että kulttuurilautakunta pyytää, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Linnoitusmuseo poistetaan myyntilistalta. Koko lautakunta kannatti esitystä.

Mi Grönlund esitti, että: Kulttuurilautakunta kannattaa Linnoitusmuseo-aloitteen jatkoselvittämistä ja esittää, että kaupunki käynnistää esiselvityksen kulttuurihankkeen toteuttamisedellytyksistä, sisällöistä ja rahoitusmahdollisuuksista. Linnoitusmuseo voisi toimia ympärivuotisena kulttuuripalveluna, joka tukee koulutusta, osallisuutta ja kulttuurista hyvinvointia. Koko lautakunta hyväksyi tämän lisäyksen.

Päätös

Kulttuurilautakunta antaa kaupunginhallitukselle edellä mainitun tekstin lausuntonaan Rolf Nyströmin Linnoitusmuseota koskevasta aloitteesta. Seuraavat lisäykset lisätään:
1. Kulttuurilautakunta pyytää, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Linnoitusmuseo poistetaan myyntilistalta.
2. Kulttuurilautakunta kannattaa Linnoitusmuseo-aloitteen jatkoselvittämistä ja esittää, että kaupunki käynnistää esiselvityksen kulttuurihankkeen toteuttamisedellytyksistä, sisällöistä ja rahoitusmahdollisuuksista. Linnoitusmuseo voisi toimia ympärivuotisena kulttuuripalveluna, joka tukee koulutusta, osallisuutta ja kulttuurista hyvinvointia.

Lisätiedot Kulttuurijohtaja Jennika Friman, 040 139 1070

Kaupunginhallitus 12.10.2026 § 242
129/12.03.00/2025

Kulttuurilautakunnan esittää päätöksessään, että Linnoitusmuseo poistettaisiin myyntilistalta. Lisäksi kulttuurilautakunta esittää, että kaupunki käynnistää esiselvityksen kulttuurihankkeen toteuttamisedellytyksistä, sisällöistä ja rahoitusmahdollisuuksista ja toteaa, että Linnoitusmuseo voisi toimia ympärivuotisena kulttuuripalveluna, joka tukee koulutusta, osallisuutta ja kulttuurista hyvinvointia.

Hangon kaupunginhallitus katsoo, että kulttuurihankkeeseen liittyvät selvitykset ja niiden käynnistäminen kuuluvat kulttuurilautakunnan toimivaltaan. Siltä osin kuin esitys koskee kulttuurihanketta, esityksessä ei ole kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvia asioita (kuten esityksiä määrärahasta).

Valtuutettu Rolf Nyströmin jättämässä valtuustoaloitteessa ehdotettiin, että Linnoitusmuseo otettaisiin pois myytävien kiinteistöjen listalta, ja että Linnoitusmuseo säilytettäisiin jatkossakin kaupungin näyttelytilana. Vuoden 2026 aikana (ajalla 18.2.2026-31.10.2026) Linnoitusmuseossa on järjestetty seitsemän näyttelyä, joten toiminta Linnoitusmuseossa on edelleen aktiivista ja Linnoitusmuseon säilyttäminen kaupungin näyttelytilana on perusteltua.

Liitteet
- Vetoomus / ”Säilytetään hangon Taidegallerian rakennus taiteelle”
- Kirje Hangon Taidegallerian säilyttämisestä
- Valtuutettu Rolf Nyströmin ym. aloite Linnoitusmuseon säilyttämisestä näyttelytilana

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Linnoitusmuseo otetaan pois myytävien kiinteistöjen listalta, ja että valtuutettu Rolf Nyströmin ym. aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot Kulttuurijohtaja Jennika Friman, 040 139 1070